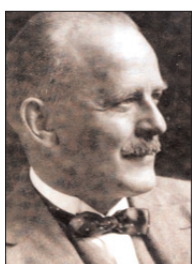

Ο Ταγματάρχης Ηλίας Σφακιανάκης

Ένας άνθρωπος που έγραψε ιστορία στα χωριά μας ήταν και ο Ταγματάρχης Ηλίας Σφακιανάκης του Εμμανουήλ που γεννήθηκε το 1894 στο Κορυφάσιο και άφησε την τελευταία πνοή στη Μάχη της Χώρας στις 19 Ιουλίου 1944 και ενταφιάστηκε στο Μανιάκι. Έλαβε μέρος στον πρώτο παγκόσμιο πόλεμο και στη Μικρασιατική Εκστρατεία όπου και τραυματίστηκε στη μάχη του Εσκή-Σεχίρ. Αποτάχτηκε το 1935 με το βαθμό του Ταγματάρχη για τη συμμετοχή του στο κίνημα Πλαστήρα-Βενιζέλου. Στην κατοχή έλαβε μέρος στην Εθνική Αντίσταση. Ως διοικητής του III τάγματος του 9ου Συντάγματος του ΕΛΑΣ έδωσε με το τμήμα του σκληρή μάχη στη Χώρα του «Μανούσου το Γεφύρι» στις 19 Ιουλίου 1944 κατά την οποία τραυματίστηκε θανατηφόρα και υπέκυψε. Τάφηκε δίπλα στο ηρώο του Παπαφλέσσα στο Μανιάκι. Ολόκληρη η γερμανική φάλαγγα από 13 αυτοκίνητα και 162 άνδρες, ύστερα από απεγνωσμένη αντίσταση εξοντώθηκε εντελώς. Στη μάχη αυτή ο Ταγματάρχης είχε μαζί του και το γιο του Αρχέλαο που τον ακολουθούσε σε κάθε δραστηριότητα του Τάγματος. Να πως περιγράφει τη μάχη ο Γιάννης Μπίρης στο βιβλίο του «Χώρα-Πύλος-Μεθώνη»: «Με την κραυγή «Ελευθερία ή Θάνατος» και το πιστόλι στο χέρι, ο πρώην ταγματάρχης του Ελληνικού Στρατού, που πέρασε στις τάξεις του ΕΛΑΣ μετά την κατάρρευση του Μετώπου, έδωσε και το σύνθημα της τελικής εφόδου. Όρμησε ακάλυπτος στα εχθρικά πυρά, για τη μάχη σώμα με σώμα που ακολούθησε στις γύρω χαράδρες και στις πατουλιές, μέχρι το μύλο του Λάλε. Τότε, τραυματίστηκε σοβαρά στην κοιλιά και μεταφέρθηκε τραυματισμένος στην Ανάληψη, στα δυτικά του δρόμου προς το Κεφαλόβρυσο, όπου υπήρχε ένας χώρος πρόχειρου ιατρείου. Το βράδυ της ίδιας ημέρας, αφού πληροφορήθηκε την επιτυχή κατάληξη της ενέδρας και το θρίαμβο των αντάρτικων δυνάμεων, υπέκυψε. Η κηδεία του ηρωικού «Μπαρμαλιά» έγινε την επόμενη μέρα, ανήμερα της γιορτής του, στο Μανιάκι. Ο ενταφιασμός έγινε συμβολικά στο βάθρο της αναμνηστικής στήλης του μεγάλου Εθνεγέρτη, Παπαφλέσσα».

Μια αφήγηση του Rene Ruaux το 1930

«...Από τους Γαργαλιάνους, κάνουμε μια παράκαμψη προς τα ενδότερα, γιατί ο δρόμος είναι καλύτερος από τη Λιγούδιστα. Γραφικές κατηφόρες σε μικρές κοιλιάδες με οργαστική βλάστηση, χωρουδιάκια, αγροκτίματα που φαίνονται να ευημερούν, και μετά, από την κορυφή ενός λόφου, η ματιά αγκαλιάζει επιτέλους το οπάλι σε σχήμα αβγού του όρμου του Ναβαρίνου, όπου, στις 20 Οκτωβρίου 1827, παίχτηκε η μοίρα ενός έθνους».

Δεν υπήρχε φιλονικία στα χωριά της Βουφράδας που να μην έκλεινε με την απειλή που έλεγε «Θα σε πάω στο Χατζή». Αυτή ήταν η απειλή αφού στο Χατζή λειτουργούσε δικαστήριο που έλυναν οι κάτοικοι των χωριών μας τις διαφορές τους. Αντί για δικηγόρους χρησιμοποιούσαν δικολάβους. Στο Χατζή λειτουργήσε ειρηνοδικείο. Ο θεσμός του ειρηνοδικείου στην Ελλάδα εμφανίζεται με το ψήφισμα της 15ης Δεκεμβρίου 1828 του κυβερνήτη Ιωάννη Καποδίστρια και κατοχυρώνεται οριστικά με το άρθρο 2 του "Όργανισμού των Δικαστηρίων και των Συμβολαιογράφων", που εξέδωσε η Αντιβασιλεία στις 21 Ιανουαρίου 1834. Οι βασικές θέσεις αυτού του κανονισμού ισχύουν, τροποποιημένες βέβαια, μέχρι τις μέρες μας. Το 1829 άρχισε τη λειτουργία του στην Καλαμάτα το πρώτο τακτικό δικαστήριο που λεγόταν "Πρωτόκλιτον Δικαστήριο". Ήταν περίπου σαν το σημερινό πρωτοδικείο. Από εκεί και μετά ιδρύθηκε μια σειρά ειρηνοδικεία σε αρκετά μέρη της Μεσσηνίας. Οι κάτοικοι των χωριών του δήμου Βουφράσου έλυναν τις διαφορές τους στο ειρηνοδικείο Πύλου. Η απόσταση όμως ήταν μεγάλη.

Θα σε πάω στο Χατζή

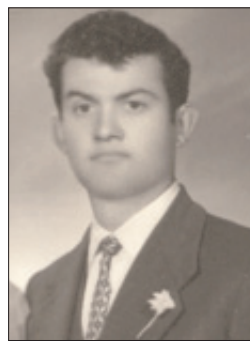
Για να πάει κάποιος από το Μαργέλι, το Μηλιώτη, την Πελεκανάδα, το Ζαίμογλι ή το Δάρα στην Πύλο χρειαζόταν να ξεκινήσει τα χαράματα για να φτάσει το βράδυ. Έμπαινε λοιπόν επιτακτικά εκ μέρους τους ως αίτημα η ίδρυση ειρηνοδικείου στην έδρα του δήμου. Η επιθυμία τους πραγμα-

τοποιήθηκε το καλοκαίρι του 1868. Τότε συστάθηκε ειρηνοδικείο τέταρτης τάξης με την επωνυμία Ειρηνοδικείον Βουφράσου. Έδρα του ορίστηκε το χωριό Χατζή που ήταν και πρωτεύουσα του δήμου. Η ίδρυση του ειρηνοδικείου Βουφράσου δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ 31/5-7-1868. Τότε καθιερώθηκε η γνωστή σ' όλους μας φράση "θα σε πάω στο Χατζή", που έλεγαν οι φιλονικούντες στα χωριά μας αφού εκεί λύνονταν δικαστικά οι διαφορές τους. Στις 8 Ιανουαρίου 1870 διορίστηκε στο ειρηνοδικείο Χατζή ως Β' πάρεδρος ο Κ. Αλεβίζος, στη θέση του Ν. Τσαπόγα που παραιτήθηκε (ΦΕΚ 19/5-6-1870). Στις 19 Απριλίου 1870 ο υπηρετών πάρεδρος Ν. Παπαλάμπρος παραιτήθηκε (ΦΕΚ 20/15-6-1870). Στις 28 Αυγούστου 1872 απολύθηκαν λόγω κατάργησης του ειρηνοδικείου οι πάρεδροι Αδ. Τσαπόγας και Ι. Κυριακόπουλος (ΦΕΚ 8/5-3-1873). Με το νόμο ΒΦΠΗ' (25-5-1898) το ειρηνοδικείο Χατζή προβιβάστηκε σε Β' τάξης και πήρε την επωνυμία "Ειρηνοδικείο Γ' Παμίσου» με έδρα, πάντα, το Χατζή.

Μάστορας Στυλιανός: Ένας πρόεδρος που άφησε εποχή

Ο Στυλιανός Μάστορας του Παναγιώτη γεννήθηκε στο Βλάση το 1929. Παντρεύτηκε την Κανελλοπούλου Κανέλλα του Αναστασίου που γεννήθηκε στο χωριό Δροσιά το 1936. Απέκτησαν τρεις κόρες, την Ευγενία, την Παναγιώτα και την Ελευθερία. Όταν παραιτήθηκε από πρόεδρος ο Αριστείδης Μυλωνάς (14 Σεπτεμβρίου 1963) μετά την απόφαση του κοινοτικού συμβουλίου να κατασκευάσει δίκτυο ύδρευσης και να φέρει το νερό από τη βρύση του χωριού στα σπίτια των κατοίκων, χρέη προέδρου ανέλαβε ο μέχρι τότε αντιπρόεδρος Στυλιανός Μάστορας. Ανέλαβε χρέη προέδρου στην κοινότητα Βλάση τον Οκτώβριο του 1963. Εκλέχτηκε πρόεδρος την 12η Δεκεμβρίου 1963 και παρέμεινε πρόεδρος ως τον Ιούλιο του 1964. Η πρώτη κοινωνική πράξη, εκτελώντας χρέη προέδρου, πραγματοποιήθηκε στις 9 Νοεμβρίου 1963. Την περίοδο της προεδρίας του κοινοτικοί σύμβουλοι ήταν οι: Αριστείδης Μυλωνάς, Δημήτρης Κακούρης, Διονύσης Αποστολόπουλος και Σπυρίδων Κοτσόβολος. Αντιπρόεδρος ήταν ο Σπύρος Κοτσόβολος του Νικολάου. Το πρώτο πρόβλημα που κλήθηκε να επιλύσει ήταν η διακοπή της λεωφορειακής συγκοινωνίας του χωριού με την Καλαμάτα λόγω διάβρωσης του δρόμου από τα νερά του χειμώνα. Μάλιστα ο νομάρχης Μεσσηνίας με την υπ' αριθ. 52330/63 απόφασή του είχε ζητήσει οι κοινότητες από τις οποίες διερχόταν το λεωφορείο να αποκαταστήσουν τις ζημιές. Το κοινοτικό συμβούλιο μετά από εισήγηση του προέδρου αποφάσισε να επισκευάσει το δρόμο και για το λόγο αυτό ψήφισε πίστωση 3.000 δραχμών και επέβαλλε προσωπική εργασία στους κατοίκους του χωριού. Λίγο διάστημα αργότερα ο πρόεδρος και το κοινοτικό συμβούλιο κατάρτισαν το τεχνικό πρόγραμμα όπου πρότειναν πέντε έργα με τους παρακάτω προϋπολογι-

σμούς: Κατασκευή έργου ύδρευσης από πηγή βρύσης με προϋπολογισμό 20.000 δραχμών (το έργο είχε συνολικό προϋπολογισμό 400.000 δραχμών), διάνοξη αγροτικής οδού Καλύβια και Παλιοκλήσι προϋπολογισμού 100.000 δραχμών, συντήρηση κοινοτικής οδού Βλάση-Κουρτάκι προϋπολογισμού 20.000 δραχμών, διάνοξη αγροτικής οδού Βλάση-Κεφαλόβρυσο-Χατζή προϋπολογισμού 50.000 δραχμών και διάνοξη αμαξιτής οδού εντός του χωριού προϋπολογισμού 20.000 δραχμών. Κάνοντας χρέη προέδρου προχώρησε στην παράταση της μίσθωσης του κοινοτικού καταστήματος, ιδιοκτησίας Παύλου Παναγιωτόπουλου, για ένα έτος, με το προϋπάρχον μίσθωμα των 140 δραχμών, το μήνα, προκειμένου η κοινότητα να διαθέτει το δικό της κοινοτικό κατάστημα. Μελετώντας τα πρακτικά των αποφάσεων διαπιστώνει κανείς ότι σχεδόν στο σύνολο των αποφάσεων διαφωνούσε ο πρώην πρόεδρος της κοινότητας Αριστείδης Μυλωνάς. Για την αγροτική ασφάλεια προχώρησε στην επιλογή του αγροφύλακα Νέστορα Αναστασίου του Ιωάννη και απέρριψε την αίτηση του υποψηφίου για αγροφύλακα Δημητρίου Χρονά από το Κουρτάκι (αρ. απόφασης 12/1963 της 8ης Δεκεμβρίου 1963). Με την απόφαση 20/1963 της 12ης Δεκεμβρίου 1963 ο Στυλιανός Μάστορας εκλέχτηκε πρόεδρος της κοινότητας Βλάση με τρεις ψήφους θετικές, μια ψήφο έφερε το όνομα του Σπύρου Κοτσόβολου και ένα ψηφοδέλτιο ήταν λευκό. Αντιπρό-

εδρος εκλέχτηκε ο Σπύρος Κοτσόβολος με τέσσερις ψήφους θετικές ενώ μια πέμπτη ψήφος έφερε το όνομα του Δημητρίου Αλ. Κακούρη. Για την επίλυση των φορολογικών διαφορών συγκρότησε πρωτοβάθμια επιτροπή φορολογικών διαφορών και αμφισβητήσεων αποτελούμενη από τακτικό μέλος το Δημήτριο Αλ. Κακούρη και αναπληρωματικό το Σπύρο Κοτσόβολο. Εκείνο που είναι χαρακτηριστικό στοιχείο στην προεδρία του Στυλιανού Μάστορα είναι το γεγονός ότι ταύτισε το όνομα του με το μεγάλο έργο του δικτύου ύδρευσης. Ένα έργο που άλλαξε τη ζωή των κατοίκων της κοινότητας. Εκτέλεσε το έργο της κατασκευής του εξωτερικού υδραγωγείου και δημοπράτησε την αγορά αντλητικού συγκροτήματος για την ύδρευση του χωριού. Προμηθεύτηκε την αγορά αμυντοσιμεντοσωλήνων. Μάλιστα για την αγορά των αμυντοσιμεντοσωλήνων έστειλε στην Αθήνα με έξοδα της κοινότητας τον Αριστείδη Μυλωνά, παρά το γεγονός ότι συνέχια τον αντιπολιτευόταν στην κοινότητα. Για μεγαλύτερη διαφάνεια στην αγορά των υλικών συγκρότησε επιτροπή παραλαβής αγορασθέντων υλικών αποτελούμενη από το Διονύση Αποστολόπουλο, το Δημήτριο Αλ. Κακούρη και το Θεόδωρο Β. Μάστορα. Το Στυλιανό Μάστορα αντικατέστησε στην προεδρία της κοινότητας ο Δημήτρης Αλ. Κακούρης, στις 23 Αυγούστου 1964, με την υπ' αριθ. 10/1964 κοινοτική απόφαση. Ο Στυλιανός Μάστορας υπήρξε από τους προέδρους με θετικότατο ισοζύγιο προσφοράς έργου. Ήταν αγαπητός στους κατοίκους και έχαιρε της εκτίμησής τους. Υπήρξε την αυτοδιοίκηση πολλά χρόνια από διάφορα πόστα. Αργότερα μετανάστευσε με την οικογένειά του, αναζητώντας καλύτερες συνθήκες διαβίωσης στην Αθήνα. Πέθανε το 1984 και κηδεύτηκε στο Βλάση.

Η οικογένεια Κισκήρα από το Φουρτζί

Η οικογένεια Κισκήρα από το Φουρτζί είναι από τις μεγαλύτερες οικογένειες στα Φουρτζοκρέμμυδα. Σε αυτό το φύλλο της εφημερίδας μας θα περιοριστούμε στην παρουσίαση του Δημητρίου Κισκήρα γεωλόγου, του Νίκου Κισκήρα καθηγητή, του Παναγιώτη Κισκήρα γιατρού, του Θεμιστοκλή Κισκήρα επίσης γιατρού και του Παναγιώτη Κισκήρα μαιευτήρα.

- Δημήτρης Κισκήρας: Γεννήθηκε στο Φουρτζί το 1909 και σπούδασε φυσικές επιστήμες στο πανεπιστήμιο της Αθήνας. Ειδικεύτηκε στη γεωλογία, γεωφυσική και πετρολογία στο πανεπιστήμιο του Βερολίνου του οποίου αναγορεύτηκε διδάκτορας.
- Νίκος Κισκήρας: Καθηγητής αδερφός του προηγούμενου. Γεννήθηκε στο Φουρτζί το 1905 και σπούδασε μαθηματικά στο πανεπιστήμιο Αθηνών. Υπηρέτησε καθηγητής σε διάφορα Γυμνάσια. Έλαβε μέρος στην Εθνική Αντίσταση ενάντια στα γερμανοϊταλικά

στρατεύματα κατοχής. Μετά την απελευθέρωση απολύθηκε από το θέση του, φυλακίστηκε και εκποτίστηκε.

- Παναγιώτης Κισκήρας: Γιατρός αδερφός του προηγούμενου. Γεννήθηκε στο Φουρτζί το 1912 και αποφοίτησε από το Γυμνάσιο Πύλου. Σπούδασε ιατρική και άσκησε το επάγγελμα του γιατρού στην Αθήνα.
- Θεμιστοκλής Κισκήρας: Υγειονομικός Αστυνομίας ξέδελφος του προηγούμενου. Γεννήθηκε στο Φουρτζί το 1901. Σπούδασε ιατρική στο πανεπιστήμιο Αθηνών. Κατατάχτηκε ως υγειονομικός της Αστυνομίας Πόλεων (1935) και προήχθη σε Υγειονομικό Διευθυντή β'.
- Παναγιώτης Κισκήρας: Μαιευτήρας και Γυναικολόγος, αδερφός του προηγούμενου. Γεννήθηκε στο Φουρτζί το 1914. Σπούδασε στο πανεπιστήμιο Αθηνών και από το 1953 άσκησε το επάγγελμα στην ιδιόκτητη κλινική του στην Καλαμάτα.

Ο καθηγητής Γεωργόπουλος από τους Γαργαλιάνους

Ο καθηγητής Αντώνης Γεωργόπουλος γεννήθηκε το 1903 στους Γαργαλιάνους. Σπούδασε στη Δασολογική Σχολή Αθηνών και στο Πολυτεχνείο της Ζυρίχης, όπου αναγορεύθηκε διδάκτωρ των τεχνικών επιστημών. Διεύθυνε το Ινστιτούτο Δασικών Ερευνών του Υπουργείου Γεωργίας από το 1955 ως το 1960. Έλαβε μέρος, ως αντιπρόσωπος της Ελλάδας σε πολλά διεθνή συνέδρια. Δημοσίευσε περίπου τριάντα μελέτες σε βιβλία και περιοδικά, ελληνικά και ξένα. Εξελέγη καθηγητής της Δασικής Διαχειριστικής και Ξυλομετρίας στο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.